

Obec se zbytečně připravuje o peníze

Rozpočet obce Štěnovice na rok 2021 byl schválen. O plánovaných investicích na letošní rok rozhodovali jen starosta s místostarostou a možná pár vyvolených zastupitelů, opozice nebyla k jeho tvorbě přizvána. Seřazení rozpočtu na následující rok je zákonnou povinností každé obce. Jeho příprava je součástí náplně práce starosty a místostarosty, jsou za ni patřičně odměňováni. Na svoji práci patrně nestačí, když bylo třeba vyplatit mimořádnou odměnu 6000 Kč členovi finančního výboru a zastupiteli Luboši Šmídlovi za přípravu návrhu rozpočtu. Je třeba dodat, že pan Šmídl tuto odměnu před hlasováním odmítl a sám pro ni nehlasoval. Většina zastupitelů však byla pro. Při schvalování rozpočtu jsme upozorňovali také na to, že obci zbytečně utíkají peníze. Už dlouhá léta jsou vedeny obecní účty u jedné banky. Na účtech máme zhruba 72 milionů korun, ale místo slušných úroků, které by z toho mohly plynout, platíme nesmyslně vysoké poplatky cca 800 Kč měsíčně, což dělá jenom za jeden rok téměř deset tisíc korun. Za ta léta už jsme se tak zbytečně připravili o nemalé peníze. Banky se v dnešní době perou o své klienty, proto jsme

žádali vedení obce, aby se poptalo u zavedených peněžních ústavů bankovní služby a vybralo nejlepší nabídku. Odezva ze strany vedení obce byla nulová. Jak se říká, z cizího krev neteče. Mnohem větším ekonomickým problémem je však nesmyslné zvyšování hotovosti na účtech obce. Jen za loňský rok z ní inflace (dle statistik byla 3,2 %) ukrojila více než 2 miliony korun. Za to už by se dalo ledacos vybudovat, například klubovnu pro skauty. Vedení obce bohužel není schopno připravit dostatečné množství smysluplných projektů a za přiměřené náklady je zrealizovat. Přitom námětů k investicím je spousta, například chybějící chodníky a veřejné osvětlení, rekonstrukce místních komunikací, nástavby budov základní školy, Dům s pečovatelskou službou, nová sportoviště, startovací byty pro mladé, výsadba stromů ...

Jako opozice si přejeme jediné: aby byly naplánované potřebné a smysluplné investiční akce, aby byly řádně realizovány, bez přemrštěných cen a nečekaných vícenákladů. Plán investic by měl být výsledkem diskuze všech zastupitelů.

zastupitelé obce
Pavel Steinbach
David Laštovka

Jak se ve Štěnovicích ověřují zápisy z veřejných zasedání?

Nejméně 4x do roka (tak jak stanovuje zákon) máme my, obyvatelé Štěnovic, možnost účastnit se osobně veřejného zasedání (VZ) zastupitelstva obce. Zde se rozhoduje o nejdůležitějších záležitostech, ke kterým máme právo se veřejně vyjadřovat. Je škoda, že většina místních obyvatel si tuto příležitost nechá ujít. Tím se připraví o možnost nahlédnout „pod pokličku“ zdejšího dění a udělat si tak vlastní názor na zaangażovanost a schopnost našich zastupitelů diskutovat o jednotlivých bodech programu. Často je VZ jediným místem, kde se dozvíme, co vedení obce zamýšlí a čemu se vlastně věnuje. Z těchto VZ se pořizuje zvukový záznam, který je k dispozici zapisovateli, jehož povinností je do 10 dnů vyhotovit písemný zápis VZ. Ten je uložen na OÚ a občané se s ním mohou kdykoli seznámit a pořídit si jeho kopii pro vlastní potřebu. Protože zápis z VZ je veřejnou listinou, která dokládá

průběh zasedání, musí být obsahově správný, pravdivý a ucelený. Proto se hned na začátku VZ určují také dva ověřovatelé zápisu, kteří svým podpisem potvrzují jeho správnost a úplnost.

Pojďme se tedy podívat, kdo jsou naši ověřovatelé zápisů a jak fungují. U nás jsou ověřovatelé určováni předsedajícím, tedy starostou, výhradně z řad zastupitelů. Jedná se tedy o 9 členů. Dovolte mi krátkou zajímavou statistiku za poslední volební období (jméno, počet ověřování):

p. Hromník 6x, p. Růžička 6x, p. Šmídl 5x, p. Albrecht 5x, p. Brada 4x, p. Jíška 3x, p. Kosnar 3x... Oproti tomu p. Steinbach 0x (jeho předchůdkyně autorka článku 0x), p. Laštovka 0x (jeho předchůdkyně p. Vlčková 0x).

Proč opozičním zastupitelům vedení obce neumožňuje podílet se na ověřování zápisů, přestože o to veřejně žádali? Na to si budete muset hledat odpověď sami, neboť

pokračování na další straně

Veřejné zasedání v pondělí v devět hodin ráno? Výsměch občanům!

Tak tohle je na zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Aby starosta dvoutisícové obce svolal veřejné zasedání obce ve všední den na devátou hodinu ráno, kdy je většina občanů v práci, to

se jen tak nevidí. Ve Štěnovicích se to bohužel stalo. Proběhlo v pondělí 28.12.2020. Proč v devět ráno? Aby účast byla co nejmenší a lidé nemohli být u toho?

TH

pokračování ze str. 1

ani oni odpověď nedostali. Je to proto, že ověřování „ověřenými“ zastupiteli probíhá hladce a bez připomínek? Hrají tu roli osobní vazby? Možná v tom hledám zbytečně nějaký záměr, ale výše uvedená čísla mě utvrzují v přesvědčení, že nejsou náhodná. Jen pro srovnání, například v Dobřanech se všichni zastupitelé jako ověřovatelé pravidelně střídají, nehledě na to, jestli jsou či nejsou v opozici. Tak to má být. Nám, bohužel, taková politická kultura chybí.

A proč o tom vlastně píšu? V poslední době se stává častým evergreenem připomínkováání zápisů některými opozičními zastupiteli (D. Laštovkou a P. Steinbachem) – například je uvedeno, že hlasovali jinak, než skutečně hlasovali, chybné součty hlasování, neúplné formulace, kvůli kterým text postrádá smysl, nesprávně uvedený počet přítomných zastupitelů (p. Laštovka, přestože přítomný byl, v zápise uveden vůbec nebyl), vynechané či zkrácené informace (kdy po přečtení zápisu máte pocit, že jste seděli na úplně jiné schůzi). Když p. Steinbach žádal místostarostu Polívku, aby mu ze schůze přehrál audiozáznam pro vyjasnění sporných tvrzení, p. Polívka mu záznam odmítl pustit. Přijde vám to v pořádku?

A další nesrovnalosti v prosincovém zápisu (z 16. 12. 2020), které se týkají přímo mě. Zápis: „Dále se p. Hněvsová zmínila o nedostatku informovanosti zastupitelů.“ Skutečnost: poukázala jsem na, pro mě nepochopitelný, fakt, že návrh rozpočtu obce na rok 2021, jeden z nejdůležitějších dokumentů, se objevil na úřední desce dříve, než se s ním mohli seznámit všichni zastupitelé. Reakcí místostarosty Polívky bylo, že předkladatelem návrhu rozpočtu je starosta a místostarosta a je na nich, s kým budou na zpracování návrhu rozpočtu spolupracovat. To považuji za arogantní vyjádření, kterým nám jen potvrzuje, že není schopen „čistě“ a konstruktivní

spolupráce. A to je mi upřímně líto, neboť jsem do něj vkládala velké naděje. Další můj příspěvek do závěrečné diskuze se týkal mimořádné odměny pro některé zastupitele, u kterých si vážím schopnosti obětovat svůj volný čas obecním záležitostem. V návrhu byl p. Šmídl, podle mého názoru si stejnou odměnu zaslouží i p. Steinbach. Jejich práce je viditelná a ve srovnání s ostatními zastupiteli neporovnatelná. Toto si dovoluji napsat právě proto, že jsem pravidelným účastníkem VZ a mám možnost sledovat „v přímém přenosu“ diskuze jednotlivých účastníků, tedy do jaké míry jsou obeznámeni s problematikou probíraných bodů VZ. Leckdy je to tristní pohled a ještě tristnější poslech. O mém příspěvku do diskuze ohledně odměn není v zápisu ani zmínka.

Případné dodatečné změny v zápisech jsou prováděny bez jednotné metodiky, takže čtenář neví, zda zápis předložený obcí je první verze nebo opravená verze nebo zda oprava vůbec byla provedena. Starosta jako manažer obce by měl mít tyto věci vyřešené a neopakovat stejné chyby dokola.

Vraťme se zpět na začátek textu. Zápis z VZ je VEŘEJNÁ listina a jako taková musí být srozumitelná, pravdivá a obsahově správná. Je to jediný doklad o tom, jakým způsobem VZ probíhalo a co se projednávalo. Je mi jasné, že z důvodu pracnosti není možné zápis provést formou přepisu z audio nahrávky (např. z 16. 12. 2020 v délce přes 4 hod.). Záleží na schopnostech zapisovatele vystihnout podstatu a nedopustit se takového krácení textu, které by mohlo vést k následnému zpochybňování či zjištění, že některé příspěvky byly opomenuty. A právě proto je důležité, jak zodpovědně přistupují ověřovatelé ke své práci. Jestli jen formálně připojí své podpisy, nebo se zápisem skutečně zabývají. Přešla bych si to druhé.

Jitka Hněvsová

Spolek Osvěta Štěnovice zve na nejbližší akce

Je nám velice líto, že pro vás nemůžeme organizovat více akcí, a to zejména přednášek o řadě zajímavostí ze světa i z naší vsi. Přesto, že za současné epidemické situace je těžké organizovat i oblíbené výlety, v lednu jsme si v krásném prostředí brdských lesů vyšlápli na zříceninu hradu Valdek. Bez ohledu na počasí se výlet vydařil a všichni máme na co vzpomínat.

V sobotu 20.3.2021 pořádá spolek Osvěta Štěnovice výlet do přírody na zříceniny hradů Pušperk a Ruchomperk. Délka trasy bude cca 8 km s poměrně malým převýšením.

V sobotu 17.4.2021 pořádá spolek Osvěta Štěnovice výlet na zříceniny hradů Džbán a Rabí. Délka trasy bude cca 12 km, tentokrát s větším převýšením.

Účastníci se mohou přihlásit na emailu spolku osveta.stenovice@seznam.cz, přihlášení je nutné z důvodu organizace dopravy. Pokyny k výletu budou zájemcům zaslány na adresu přihlašovacího emailu.

(red)

Stoletý rytířský věk

Od 10. března 2021 vykročí pan Jaroslav Trojan - Rytíř do druhé životní stovky. Tak tedy letošní středa 10. března bude pro celou ves mimořádným dnem, ve kterém všichni povínsk-

jeme stoletému oslavenci, aby ve zdraví užíval mnoha dalších let. Spolek Osvěta Štěnovice oslavenci srdečně gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let!

Za spolek Osvěta Štěnovice z.s.
kronikářka obce PhDr. Alena Vlčková

Obec jako zaměstnavatel i zřizovatel situaci podcenila

Obecně je dáno, že zaměstnavatel má povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci a přijímat opatření, která mají ve svém důsledku předcházet rizikům. Rizika se v souvislosti s šířením onemocnění Covid-19 mohou lišit, a to v závislosti na povaze provozu, velikosti, místě a s ohledem na místní výskyt onemocnění Covid-19. Dále musí zaměstnavatel zhodnotit i to, zda nelze bezpečnost zaměstnanců zajistit jiným způsobem, např. dostatečnými odstupy zaměstnanců, prací z domova apod. Po vyhodnocení rizik se může zaměstnavatel rozhodnout vydat nařízení o používání konkrétních ochranných prostředků dýchacích cest (roušek nebo respirátorů), upravit konkrétní podmínky jejich používání, včetně jejich vydávání, skladování, soustředování odpadu apod. Současně zaměstnavatel musí o přijatém opatření srozumitelně informovat zaměstnance, kterých se to bude týkat. Další zásadou, která vychází z konkrétních ustanovení zákoníku práce, je i to, že tyto osobní ochranné prostředky musí zaměstnavatel zajišťovat zaměstnan-

cům bezplatně a jejich poskytování nesmí být hrazeno finančním plněním.

Obecní úřad jako zaměstnavatel a zároveň i zřizovatel nevydal (pokud je známo) žádný vnitřní předpis a ani jinak písemně neinformoval své zaměstnance o předmětných ochranných pomůckách. Zaměstnanci obecního úřadu neobdrželi od loňského jara, kdy pandemie vypukla, vhodné osobní ochranné pomůcky. Roušky či respirátory si řada zaměstnanců nakupovala a nakupuje ze svých osobních prostředků. Viditelná je pouze ochrana v kanceláři paní Slavíkové a Špicarové, kde bylo naistalováno plexisklo, což se ukázalo jako nedostatečné, neboť se koronavirus v těchto dnech dostal až na obecní úřad. Výsledkem bylo jeho uzavření. Na stránkách obce se můžeme dočíst velmi stručnou informaci: „OÚ uzavřen z důvodu epidemie.“ Ta už ale trvá více než rok...

Podobná situace je ale také v naší základní škole, kde zřizovatelem je obec. Zaměstnanci školy si osobní ochranné pomůcky taktéž nakupovali ze svých vlastních prostředků. Od září 2020 byly k dispozici jednorázové

roušky (především pro děti). Ministr školství prohlásil na tiskové konferenci, že by všichni učitelé měli být vybaveni respirátory a je povinností zřizovatele je jimi vybavit. Například Plzeň už v září poslala na každou školu, kde je zřizovatelem, 17.000,- Kč na nákup osobních ochranných pomůcek. Ve štěnovické škole se věci daly do pohybu až poté, co na problém upozornila na veřejném zasedání obce jedna z učitelek.

Teprve kolem 5. ledna 2021 obdržela základní škola od zřizovatele 400 ks respirátorů pro všechny pedagogické i nepedagogické zaměstnance, které zatím dostačují, neboť prezenčně se učí jen v 1. a 2. ročníku.

Covidová situace se nelepší, naopak patříme mezi nejvíce zasažené oblasti. Použije obec ze svého rozpočtu část finančních prostředků k nákupu roušek či respirátorů v dostatečné míře pro všechny zaměstnance školy, obecního úřadu, „rychlé roty“, knihovny apod.?

Yveta Tomášová

Štěnovice kdysi a dnes

Dům čp. 82 U Matějků při okresní silnici na Plzeň v prvních letech 20. století. Řezník František Matějka zde měl porážku dobytka a řeznictví. V době mezi válkami byl ještě otevřen obchod Západočeského konzumního družstva. V letech 1907 až 1912 zde byl umístěn c.k. poštovní úřad, od roku 1912 četnická stanice, která se po 2. světové válce přejmenovala na služebnu SNB a sídlila zde do roku 1961. Napravo současná podoba domu čp. 82. V přízemí je prodejna Večerky vietnamských obchodníků.

Když se ve vsi před sto lety rozsvítilo

Chvilí to sice trvalo, ale nakonec se stalo. Nejdříve se - obrazně řečeno - rozsvítilo v hlavách moudrých zastupitelů obce, aby se v krátké době dvou roků rozsvítilo ve vsi skutečné světlo. Tak tedy k počátkům štěnovické „světelné“ historie. Zaslouží si to, protože právě v letošním roce 2021 slavíme stoleté výročí od chvíle, kdy se ve Štěnovicích poprvé rozsvítila žárovka.

Není člověka, který by snad pochyboval o tom, že „vynález elektriky“ byl mimořádným a už navěky ovlivnil člověka ve všech jeho činnostech a bezesporu přispěl ke zkvalitnění naší existence.

Poprvé se začalo uvažovat o zavedení elektriny do vsi již v roce 1908. Tehdy byl majitelem štěnovického velkostatku velmi oblíbený a podnikatelsky úspěšný Šebestián Klička. Věděl, že zavedení elektriny by se jistě odrazilo na prosperitě velkostatku. Proto se rozhodl, že podnikne kroky, aby „elektrika“ doputovala i do Štěnovic. Dopisem požádal obecní zastupitelstvo, aby mu byly prodány některé obecní pozemky, protože po nich by mohl vést trasu „elektrické dráhy“. Jen pro vysvětlení, nejednalo se o žádnou železnici a už vůbec ne tramvaj. Na samém počátku 20. století bylo elektrické vedení nazýváno „dráhou“. V zápisu obecního zastupitelstva ze dne 15. března 1908 je zapsáno:

„Pan Šebestián Klička, majitel zdejšího velkostatku, co člen konsorcia pro zbudování dráhy Plzeňsko – Štěnovické, žádá ze dne 9. března t. r. za odprodej neplodného obecního pozemku – pastviny ve výměře 86 arů za cenu přiměřenou k účelu stavby zmíněné dráhy.“

Zastupitelé obce žádosti pana Kličky vyhověli vědomi si užitku pro celou obec. Trvalo ovšem ještě více než deset let, než konečně elektrina do vsi dorazila. Ovlivnily to dvě neblahé skutečnosti. Šebestián Klička v roce 1910 zemřel, velkostatek byl v roce 1912 prodán a vzápětí v roce 1914 vypukla válka. Na „elektrickou dráhu“ se ale nezapomnělo.

Bylo sotva pár měsíců po válce a již se začalo opět uvažovat o zavedení elek-

triny do Štěnovic. Důležitým podnětem byla zvýšená těžba žuly ve štěnovických lomech. Štěnovická Skupina kamenodělníků poslala prvnímu poválečnému starostovi MUDr. Františku Novému dopis, ve kterém myšlenku zavedení elektriny do vsi podporuje.

„Ctěný pane starosto!

Na schůzi kamenodělníků konané 1. ledna 1919 v hostinci občana Václava Švábka bylo jednáno též o zavedení elektrického osvětlení pro obec štěnovickou a tu členové obce tlumočili přání, by bylo představenstvo zdejší obce požádáno o svolání obecního výboru a na pořad jednání aby přišla otázka o zavedení elektriky do vsi. Za Skupinu kamenodělníků ve Štěnovicích Tomáš Rádl, t. č. předseda“

I schůzovalo se, zjišťovaly se informace, jednalo se s plzeňskou firmou Bartovský ohledně zavedení elektriny do vsi. Dne 13. září 1919 se sešla velká veřejná schůze „zájemníků“ (tedy zájemců) o zavedení elektriny. Celkem jich bylo 122 a všichni podepsali přihlášku, ve které se zavazovali k tomu, že si přípojku elektrického proudu do domu zaplatí sami. Zavedení proudu bylo s konečnou platností zadáno firmě Bartovský a elektrinu do sítě měl dodávat plzeňský elektrárenský svaz. Obec na své náklady měla zřídit připojení k elektrické síti z Litic. Také nechala v únoru 1920 vypracovat stavební plány na stavbu transformační stanice. (Stojí dodnes při silnici proti Lidovému domu.) Každý, kdo podepsal závaznou přihlášku, musel zaplatit 2100,- Kč za počítadlo proudu a pět žárovek. Na poválečné poměry to byla cena jistě dost vysoká. Ale ani pro obec nebylo zavedení elektriny do vsi lacinou záležitostí. Štěnovice si musely vypůjčit u Raiffeisenovy záložny celkem 240 000,- Kč na 5% úrok, ale také s podmínkou, že se Štěnovice stanou členy záložny. Peníze získala obec vzápětí k 1. lednu 1921 a práce, které již probíhaly po celý rok 1920, mohly být dokončeny během ledna a února 1921.

A nastal slavný den! Poprvé se před sto lety ve Štěnovicích dne 26. února

1921 rozsvítila první žárovka.

V březnu 1922 rozhodla obec, že do transformační stanice zakoupí menší transformátor, protože ten původní, větší, neodpovídal spotřebě elektrického proudu. A tak měli Štěnovičtí v „budce“, jak transformační stanici říkali, hned transformátory dva. Ale ten původní, velký transformátor, dlouho nezahálel. Během 20. let se přihlašovali další odběratelé proudu a spotřeba vzrůstala. Elektrický proud byl samozřejmě využíván i při těžbě kamene v lomech. Nejdříve se připojil lom Hejret, hned následoval i lom Kokoška. Tím se ovšem spotřeba proudu opět navýšila a muselo se uvažovat o stavbě další transformační stanice, zvláště když se chtěl připojit i lom Šíp. Proto byla druhá transformační stanice postavena v roce 1941 v prostoru mezi lomy Kokoška a Šíp.

Celková výše investic na zavedení elektriny do Štěnovic nakonec dosáhla 700 000,- Kč. Obec se sice velmi zadlužila, ale byla si vědoma toho, že se již bez elektriny neobejde a že investice se zcela určitě vrátí v užitku, který elektrina obci přinese. Plzeňský elektrárenský svaz, který elektrinu dodával, účtoval obci poplatek za 1 kWh 2 koruny a 40 haléřů. Obec potom proud prodávala občanům v ceně 5 korun za 1 kWh. Elektrické vedení z Litic do Štěnovic patřilo obci, ale ta je v roce 1925 prodala za 20 000,- Kč elektrárenskému svazu. Obecní zastupitelstvo odhlasovalo v listopadu 1922, že se Štěnovice stanou členem Obranného elektrikařského svazu spotřebitelů elektrického proudu. Členství bylo takto zdůvodněno: „Poněvadž Elektrárenský svaz v Plzni v mnohých věcech proti spotřebitelům bezohledně si počíná.“

Nezbývá než poděkovat všem, kteří se před sto lety zasloužili o to, že se ve Štěnovicích dne 26. února 1921 rozsvítilo. Díky tehdejšími osvěcenými představitelům naší obce, kteří měli odvahu v obtížné poválečné době působit osvětou na mysl Štěnovičáků. Jen tak bylo a je možno uskutečňovat naše sny.

PhDr. Alena Vlčková
kronikářka obce